

Этой же цели соответствовала бы и организация системы сбора, обработки и учета правовых взглядов, мнений, представлений личного состава.

О.Г.Фролова, канд.юрид.наук

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Сучасний етап розвитку суспільства і становлення України як суверенної держави характеризується небувалим зростанням ролі управління, ускладненням і розширенням його завдань у всіх сферах людської діяльності. За останні роки серйозно змінилися і значно розширилися можливості поліпшення управління за рахунок підвищення рівня знань і професійної підготовки як керівних кадрів, так і широких мас населення, швидкого розвитку науки управління, його логіко-математичного і математико-статистичного забезпечення, розвитку електронно-обчислювальної і комп'ютерної техніки, спеціальних комп'ютерних технологій, становлення, розвитку і розширення базового матеріально-технічного забезпечення тощо. Вищення багатьох раніше важко – або зовсім нерозв'язуваних управлінських завдань сьогодні було знайдено саме на стику науково-технічного прогресу і прогресу в справі управління. Успішне виконання завдань, що стоять перед нашим суспільством, передбачає чітку і злагоджену роботу всього державного апарату, підвищення вимог, що висуваються перед апаратом управління в усіх сферах соціального життя. Висококваліфіковане, раціонально збалансоване й організоване управління на базі науково-обґрунтованого прогнозування як у народному господарстві, так і в соціально-культурній, адміністративно-політичній і, зокрема, правоохоронній діяльності виступає на сьогодні запорукою успіху, законності, прогресу і правопорядку.

Зростання ролі управління і актуалізація проблем його удосконалення в органах внутрішніх справ ще більше загострюються проблемами сучасного стану злочинності. Боротьба зі злочинністю і подальше укріплення законності і правопорядку залишаються в нашій державі і сьогодні найактуальнішими проблемами, що стоять перед правоохоронними органами, в тому числі і органами внутрішніх справ. Особливістю управління в органах внутрішніх справ на сучасному етапі розвитку суспільства є не тільки зростання ролі управління, але й необхідність працювати в сфері управління по-новому, добиваючись розв'язання більш складних управлінських завдань не за рахунок нарощення кількості факторів, постійних матеріальних вкладень і зростання управлінського персоналу, а шляхом інтенсифікації систем управління, підвищення ефективності управлінської праці. А це можливо лише на базі сучасного матеріально-технічного переоснащення і широкого впровадження і застосування новітніх методів управління, заснованих на використанні сучасних логіко-математичних методів, комп'ютерної техніки і спеціальних комп'ютерних технологій, що дозволяють підвищити ефективність і значно прискорити процеси збору, переробки й аналізу оперативних статистичних даних і прийняття виважених і науково-обґрунтованих управлінських рішень.

Саме з цією метою в органах внутрішніх справ повсюдно створені, оснащені сучасною комп'ютерною технікою і працюють спеціальні аналітико-інформаційні підрозділи. Але ефективність їх функціонування сьогодні є недостатньою з низки об'єктивних і суб'єктивних причин, про деякі з яких буде сказано нижче.

Оскільки згідно з Г.Г.Зуйковим, з яким ми повністю погоджуємося, наука управління в зв'язку зі складністю вивчених нею явищ і процесів належить до комплексних наук у тому розумінні, що синтезує і використовує досягнення і дані різних наук, остільки доцільно розрізнити два головні аспекти цієї науки: соціально-політичний і організаційно-технічний [1, с.18]. У розв'язанні організаційно-технічних проблем наука управління використовує потужний і різноманітний логіко-математичний апарат, поняття і категорії кібернетики і загальної теорії систем, сучасну комп'ютерну і обчислювальну техніку і технології. Разом з тим до теперішнього часу в Україні, як і в інших державах, що утворилися на території колишнього СРСР, по-старому зберігається гострий дефіцит відповідних наукових розробок і досліджень, підручників і навчальних посібників, які роз'яснюють і пропагують застосування логіко-математичних методів для розв'язання актуальних проблем управління органами внутрішніх справ, що були б корисними в наукових дослідженнях, при професійній підготовці сучасного юриста, працівника правоохоронних органів і, зокрема, органів внутрішніх справ і відповідали б рівню сучасних потреб.

Така ситуація пояснюється низкою об'єктивних і суб'єктивних причин і труднощів. Так, з одного боку, наприклад, ці труднощі обумовлені особливостями власного розвитку як методів управління органами внутрішніх справ, так і логіко-математичних методів; з іншого боку, – особливостями розвитку процесу наукового пізнання дійсності і наукових досліджень, їх методів і інструментарію у різних країнах світу. Безумовно, значною перешкодою були й відповідні недоліки у навчанні та спеціальній підготовці наукових і практичних працівників правоохоронних органів і, зокрема, органів внутрішніх справ. У зв'язку з тим зовсім не випадково ректоратом Університету внутрішніх справ України було порушено клопотання, а Міністерством внутрішніх справ і Міністерством освіти України було прийнято відповідне рішення, і в Університеті внутрішніх справ України створена спеціалізована кафедра і відповідна спеціалізація у підготовці спеціалістів для органів внутрішніх справ.

Підтримуючи О.М.Бандурку, вважаємо, що управління в органах внутрішніх справ – це різновид державного управління і повинно забезпечувати взаємодію систем, підрозділів і служб органів внутрішніх справ як єдиного цілого з метою виконання поставлених перед ними завдань у сфері внутрішніх справ держави [2, с.10]. Методи управління в органах внутрішніх справ, як відомо, реалізуються через управлінські рішення, що зовнішньо втілюються у різні правові форми: закони, постанови, укази і декрети, положення, статuti, правила, інструкції, рішення, розпорядження, накази, резолюції і службові записки. В управлінні в органах внутрішніх справ використовуються загальні методи соціального управління з урахуванням специфіки їх діяльності.

Універсальними загальними методами соціального управління і впливу на людину є переконання і примус. Примус полягає в формуванні поведінки об'єкта управління проти його волі. При невиконанні управлінських рішень і вимог суб'єкт управління може впливати примусово на моральну, матеріальну, організаційну, фізичну, психологічну сферу об'єкта управління з метою його упорядкування. До заходів примусу належать моральні і матеріальні стягнення, обмеження, компенсації, дисциплінарні, адміністративні та кримінальні покарання [2, с.75-85]. Кримінальне покарання є найважчим видом покарання і примусу, що може застосовуватися згідно з законом до людини, що винна у вчиненні передбаченого кримінальним кодексом суспільно-

небезпечно діяння. Дотепер кримінальне покарання залишається практично єдиним найбільш надійним і ефективним (серед інших заходів) видом управлінського рішення в органах внутрішніх справ, що дозволяє управляти поведінкою осіб, які згідно з законом були визнані злочинцями (і судимість яких ще не погашена і не знята у встановленому законом порядку).

Особливістю адміністративної і кримінальної відповідальності та, зокрема систем адміністративних і кримінальних покарань в управлінні органами внутрішніх справ є те, що вони можуть виступати не тільки як специфічні методи управління, а й як, у свою чергу, об'єкти управління. Вміло управляючи функціонуванням систем адміністративних і кримінальних покарань, можна досягти певних успіхів у боротьбі з правопорушеннями і злочинністю, що є однією з головних цілей в управлінні органами внутрішніх справ. Проте у науковій та науково-практичній літературі ми знаходимо переважно тільки найпростіші кількісні дані про функціонування систем адміністративних і кримінальних покарань та деяких інших управлінських профілактико-попереджувальних заходів, і лише окремі несистематизовані відомості про їх ефективність у боротьбі з правопорушеннями і злочинністю, й лише окремі чисельні показники результативності різних типів і видів покарань як способів профілактики, запобігання і попередження та об'єктів управління в органах внутрішніх справ. Цілісний, комплексний науково-обґрунтований підхід з залученням і на основі застосування сучасних логіко-математичних методів до пошуку шляхів підвищення ефективності управління в органах внутрішніх справ, зокрема, управління функціонуванням системи адміністративної відповідальності і системи кримінальних покарань як об'єктами управління в органах внутрішніх справ у боротьбі зі злочинністю з урахуванням існуючих у суспільстві і дійсності соціально-політичних, економіко-господарських та інших умов не провадився. Методологія цього підходу до кінця ще не розроблена, а можливості сучасних логіко-математичних методів і комп'ютерної техніки в цьому процесі ще далеко не вичерпані. Все це значно актуалізує проблеми науково-обґрунтованого аналізу і розробки новітніх методів у методології управління в органах внутрішніх справ та методичного забезпечення діяльності апаратів по роботі з персоналом.

Список літератури:

1. Основы научной организации управления и труда в органах внутренних дел / Под ред. Г.Г.Зуйкова. М., 1974. 2. Бандурка О.М. Управління в органах внутрішніх справ України: Підручник. Х., 1998.

С.В. Кувакін

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ МВС

Останнім часом в системі МВС все частіше постають питання організації кадрового забезпечення. Актуальність теоретичного дослідження даної проблеми обумовлена великим практичним значенням для органів внутрішніх справ, тому що від правильної організації підбору та розстановки кадрів залежить ефективність діяльності всієї системи МВС. Але аналіз статистичних даних свідчить, що на даний час в органах і підрозділах внутрішніх справ не укомплектовано 25 тис. посад [1]. ~

На нашу думку, для забезпечення стабільності діяльності ОВС необхідно створити ефективний механізм організаційної роботи з кадрами. Механізм